

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет

Економіки та менеджменту

/назва факультету/

Кафедра

психології

/назва кафедри/

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

Галина ЦІХ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« 29 » серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА

/назва дисципліни/

галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
	/шифр і назва галузі знань/
рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
	/назва/
Спеціальність	053 «Психологія»
	/шифр і назва/
освітня програма	«Психологія»
	/назва/
Спеціалізація	
	/назва/
вид дисципліни	вибіркова дисципліна циклу загальної підготовки
	/обов'язкова/вибіркова/

Тернопіль – 2025 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Практикум з загальної психології»
(назва дисципліни)
для студентів факультету економіки та менеджменту
(назва факультету)

Розробники:

доцент кафедри психології
кандидат педагогічних наук, доцент
(посада, науковий ступінь та вчене звання)

Віктор КАВЕЦЬКИЙ
(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні
кафедри психології

(назва)

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри

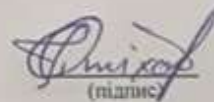

Василь ВИШНЬОВСЬКИЙ /
(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена НМК
факультету економіки та менеджменту

(назва)

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1
Секретар НМК

Оксана ПОТІХА /
(ініціали та прізвище)

Робоча програма погоджена:

Спеціальність 053 «Психологія»
(шифр і назва)

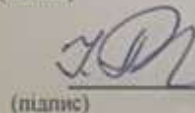
освітня програма «Психологія»
(назва)

Завідувач випускової кафедри

Василь ВИШНЬОВСЬКИЙ /
(ініціали та прізвище)

Гарант освітньої програми

Ірина ПЕРІГ /
(ініціали та прізвище)

1. Структура навчальної дисципліни

Показник	Денна форма навчання
Кількість кредитів/годин	3/90
Аудиторні заняття, год.	64
Самостійна робота, год.	26
- лекції, год.	32
- лабораторні, год.	-
- практичні заняття, год.	32
- семінарські, год.	-
- підготовка до лабораторних (практичних, семінарських) занять	10
- опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	6
- виконання контрольних завдань	
- виконання індивідуальних завдань	
- виконання курсових проектів (робіт)	
- підготовка та складання заліків, екзаменів, контрольних робіт, рефератів, есе, тестування	10

Частка годин самостійної роботи студента:

- денна форма навчання – 29 %.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опанування педагогічними знаннями необхідна усім майбутнім психологам а особливо тим, хто уде працювати в освітній сфері, оскільки вони є науковою основою для розуміння та оптимізації процесу навчання, виховання та розвитку особистості. Педагогіка допомагає психологам: 1) розуміти закономірності освітнього процесу; 2) проводити діагностику, корекцію та психологічний супровід учнів; 3) взаємодіяти з педагогами та батьками; 4) розробляти методичні інструментарії для роботи. Таким чином, педагогіка є важливою дисципліною для усіх майбутніх психологів й ключовою для тих, хто працюватиме у школах та інших освітніх закладах.

Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння здобувачами вищої освіти компетентностями у галузі педагогіки, усвідомлення мети, завдань педагогічної діяльності, здатність провадити професійну діяльність у закладах освіти згідно сучасних суспільних вимог, досягнень педагогічної науки, інноваційного педагогічного досвіду.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Педагогіка» є:

- формування системи теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для виконання функціональних обов'язків вчителя, викладача, педагога;
- ознайомлення з історичним розвитком світової та української педагогічної думки, досягненнями сучасної педагогіки;
- формування основ педагогічного мислення, здатності аналізувати власну педагогічну діяльність та вносити корективи для її удосконалення;
- формування готовності до педагогічної праці на гностичному, комунікативному, операційному рівнях.

За результатами вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати такі результати навчання:

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:

- інтегральної:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

- загальних:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

- фахових:

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Лекційні заняття

№	Тема заняття та короткий зміст	ДФН
1	2	3
	Модуль 1. Загальні основи педагогіки. Дидактика.	16
1	ТЕМА 1. Педагогіка як наука. Поняття про педагогіку. Виникнення і розвиток педагогіки. Предмет і основні завдання педагогіки. Педагогічна теорія і практика. Основні категорії педагогіки: педагогічний процес, виховання, навчання, освіта, самоосвіта, самовиховання. Система педагогічних наук (складові частини педагогіки): загальна, вікова (дошкільна, шкільна, дорослих), корекційна (спеціальна), галузева, соціальна педагогіка, історія педагогіки і школи, методика, народна педагогіка. Взаємозв'язок педагогіки з іншими науками (філософією, психологією, соціологією, демографією, економікою, політикою, етикою, естетикою, літературою, фольклористикою, історією, етнографією, кібернетикою, біологією, віковою фізіологією, гігієною та іншими науками).	2
2	ТЕМА 2. Методологія і методи педагогіки. Наукове дослідження з педагогіки. Поняття наукового дослідження. Складові наукового дослідження. Етапи проведення наукового дослідження з педагогіки. Поняття методу педагогічного дослідження. Загальна характеристика методів педагогічного	2

	<p>дослідження. Загальнонаукові методи дослідження: аналіз, синтез, узагальнення, систематизація, індукція, дедукція, абстрагування, конкретизація, моделювання. Методи педагогічного дослідження: емпіричні, теоретичні, математичні. Методика педагогічного спостереження. Методи опитування (усне і письмове; бесіда, інтерв'ю та анкетування); соціометрія; тестування. Педагогічний експеримент.</p> <p>Методи організації і самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності: словесні (розповідь, бесіда, лекція), наочні (демонстрація та ілюстрація), практичні методи (вправи, лабораторний метод, навчальна праця). Методи стимулювання і мотивації учіння. Методи контролю і самоконтролю у навчанні.</p>	
3	<p>ТЕМА 3. Педагог: професійна діяльність і особистість.</p> <p>Суть та структура педагогічної діяльності вчителя. Специфічні особливості педагогічної діяльності. Сучасні вимоги до особистості педагога та його підготовки. Вчитель нової української школи.</p> <p>Зміст професійної діяльності та функції педагога: конструктивна, комунікативна, організаторська, гностична.</p> <p>Система педагогічної діяльності: викладання, виховання, класне керівництво, діяльність із професійного самовдосконалення, управлінська, організаторська, методична, позашкільна, науково-дослідна.</p> <p>Імідж сучасного вчителя. Суть, функції, структура педагогічної комунікації. Культура педагогічного спілкування. Педагогічні конфлікти: види, причини виникнення, способи усунення.</p>	2
4	<p>ТЕМА 4. Основні шляхи формування педагогічної майстерності</p> <p>Структура педагогічної майстерності за І. А. Зязюном: гуманістична спрямованість, професійна компетентність, професійні знання, професійно- значущі якості, педагогічна техніка, педагогічні здібності. Критерії та рівні педагогічної майстерності сучасного педагога, їх взаємозв'язок з рівнями професійної діяльності.</p> <p>Професійна компетентність педагога як основа його педагогічної майстерності. Здібність до педагогічної діяльності як елемент педагогічної компетентності в структурі педагогічної майстерності. Педагогічний досвід у формуванні майстерності.</p>	2

	<p>Характеристика невербальних засобів педагогічної техніки, їх функціональне значення та особливості. Фізіологічні засоби зовнішньої естетичної виразності педагога (колір шкіри, очей, волосся, зріст, статура, постава, хода). Функціональні засоби зовнішньої виразності (візуальний контакт, міміка, жести, пантоміміка, дистанція). Міміка педагога, її елементи, засоби виразності та умови продуктивного використання. Пантомімічна культура. Особливості та умови ефективності педагогічних жестів, пози, ходи педагога. Соціальні засоби зовнішньої естетичної виразності.</p>	
5	<p>ТЕМА 5. Дидактика як теорія освіти і навчання. Виникнення і розвиток дидактики як складової педагогіки, що вивчає проблеми освіти та навчання. Предмет дидактики. Основні категорії дидактики: дидактика, освіта, навчання, самоосвіта, викладання, учіння, дидактична концепція, процес навчання, знання, уміння, навички, методи, прийоми, засоби, форми навчання, зміст освіти, закономірності та принципи навчання, гуманізація, демократизація</p> <p>Стан та завдання теорії навчання. Взаємозв'язок загальної теорії навчання (дидактики) і методик викладання окремих предметів з основ наук. Українська народна дидактика. її мета, завдання, зміст. Основні тенденції сучасної освіти.</p>	2
6	<p>ТЕМА 6. Процес навчання. Суть процесу навчання. Процес навчання як система. Цільовий компонент процесу навчання. Стимуляційно-мотиваційний компонент процесу навчання. Змістовий компонент процесу навчання. Операційно-діяльнісний компонент навчально-пізнавальної діяльності учнів. Контрольно-регульовальний компонент навчально-пізнавальної діяльності. Оцінно-результативний компонент якості оволодіння виучуваним матеріалом. Основні функції процесу навчання: освітня, розвиваюча, виховна. Взаємозв'язок усіх елементів навчального процесу. Суперечності та рушійні сили процесу навчання.</p> <p>Двосторонній характер процесу навчання. Стимулювання, організація зворотного зв'язку (контроль, аналіз результатів навчання та розвитку учнів).</p> <p>Структура процесу засвоєння знань, умінь, навичок: сприйняття, осмислення, розуміння, узагальнення, закріплення, використання на практиці. Структура викладання як цілеспрямованої діяльності педагога в процесі навчання. Взаємозв'язок навчання, розвитку і</p>	2

	виховання.	
7	<p>ТЕМА 7. Допоміжні та нетрадиційні форми організації навчання.</p> <p>Допоміжні форми організації навчальної роботи: семінари, практикуми, консультації, конференції, гуртки, факультативні заняття, навчальні екскурсії, домашня самостійна робота учнів.</p> <p>Методика проведення навчальних екскурсій. Дидактичні функції домашньої самостійної роботи. Організація самопідготовки в режимі групи продовженого дня. Дидактичні функції самопідготовки: закріплення знань, умінь, отриманих на уроках; розширення, поглиблення начального матеріалу, опрацьованого в класі; формування вмінь і навичок самостійної навчальної діяльності; розвиток самостійності мислення, культури розумової праці учнів.</p> <p>Нетрадиційні уроки: уроки-конференції, уроки-аукціони, уроки-ділові ігри, уроки-змагання, театралізовані уроки, уроки-конкурси, уроки-фантазії, уроки-концерти, уроки-екскурсії. Дидактичні особливості проведення нестандартних уроків.</p>	2
8	<p>ТЕМА 8. Мотивація навчання і цілепокладання особистості.</p> <p>Мотивація навчання: структура і трансформація. Характеристики навчальної мотивації: спрямованість, стійкість і динамічність. Психологічні особливості розвитку мотивації студентів.</p> <p>Загальна структура мотивації до навчання: мотивація досягнення успіху і мотивація уникнення невдачі, пізнавальна, престижна, компенсаторна мотивація.</p> <p>Мотивація і цілепокладання студентів. Співвідношення мотивів і цілей діяльності. Аспекти ефективного цілепокладання: розуміння значення цілі; способів досягнення цілі; визначення етапів досягнення цілі; налаштованість на подолання можливих труднощів у досягненні цілі і шляхи їх запобігання; самоконтроль.</p>	
	Модуль 2. Теорія виховання. Управління педагогічними системами.	16
9	<p>ТЕМА 9. Зміст і процес виховання.</p> <p>Зміст виховання, основні підходи до формування</p>	2

	<p>змісту виховання. Особливості підготовки учнівської молоді до виконання основних соціальних ролей. Етапи процесу виховання. Узагальнена схема виховання як процесу формування особистості. Створення умов для самореалізації, життєвого самовизначення, формування громадянської позиції та індивідуального стилю життя.</p> <p>Закономірності і принципи виховання, самовиховання і перевиховання.</p>	
10	<p>ТЕМА 10. Форми і методи виховання.</p> <p>Методи, прийоми і засоби виховання. Класифікація методів виховання: методи формування свідомості особистості, методи організації діяльності та формування поведінки, методи контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні, методи організації діяльності та формування поведінки.</p> <p>Форми організації виховної роботи та їх функції: організаторська, регулююча, інформативна. Класифікація форм виховної роботи: за кількістю учасників (масові, групові, індивідуальні), За терміном проведення (короткочасні, тривалі, традиційні, ситуативні), за видами діяльності (форми навчальної, трудової, спортивної, художньої, естетичної діяльності, комплексні), за способом впливу педагога на вихованця (безпосередні й опосередковані), за суб'єктом організації (організаторами вихованців виступають педагоги, батьки та інші дорослі, діяльність організована на основі співпраці між дорослими та вихованцями, ініціатива і її реалізація належить ЗО), за ступенем новизни, (традиційні, нетрадиційні, інноваційні, інтерактивні).</p>	2
11	<p>ТЕМА 11. Технології виховання. Діагностика вихованості.</p> <p>Суть поняття «технологія виховання». Відмінності в діяльності-майстерності й діяльності-технології. Структура комплексного підходу до виховання. Етапи реалізації виховних справ: аналіз ситуації та формулювання мети, планування виховних справ, організація діяльності, здійснення виховної справи (самоствердження вихованців), підбиття підсумків.</p> <p>Тематика виховних справ за домінуючою виховною метою: пізнавальні (предметні олімпіади, пізнавальні ігри, конкурси, усні журнали з окремих дисциплін); соціально орієнтовані (День Конституції, Незалежності, свято Матері, круглі столи, конференції, вечори); етичні (наприклад, диспут «Конфлікт чи толерантність», круглий стіл «Сучасне звучання проблеми «Батьки і діти»), естетичні (конкурси з аранжування квітів, музичні,</p>	2

	<p>поетичні); екологічні; трудові; спортивні.</p> <p>Діагностика і вимірювання вихованості. Критерії вихованості. Показники вихованості – це інтегративні прояви особистості: здатність включатися в різні види діяльності; цілеспрямованість у діяльності; осмисленість; самостійність; творча активність; відповідальність. Рівні вихованості: активна, пасивна, нестійка, негативна позиції.</p>	
12	<p>ТЕМА 12. Розвиток і формування особистості.</p> <p>Поняття про розвиток та формування особистості. Рушійна сила розвитку особистості – боротьба суперечностей (внутрішніх, зовнішніх, загальних, індивідуальних). Детермінанти процесу і результату людського розвитку: спадковість, середовища й виховання. Дослідження проблеми успадкування спеціальних задатків і здібностей та моральних якостей. Вплив середовища на розвиток особистості. Роль виховання у розвитку людини і формуванні її особистості. Активність самої людини – обов’язкова умова розвитку її можливостей і обдарувань, досягнення успіху.</p>	2
13	<p>ТЕМА 13. Розвиток особистості у процесі професійного навчання.</p> <p>Становлення і розвитку особистості у процесі професійного навчання і виховання. Основні напрямки професійного розвитку тих, хто навчається: розвиток професійної спрямованості і необхідних здібностей; професіоналізація і вдосконалення психічних процесів і станів; формування життєвої позиції і конкретизація життєвих планів; підвищення рівня самостійності і відповідальності; підвищення рівня досягнень у галузі майбутньої професії; етичний, естетичний і духовний розвиток; підвищення значущості самовиховання і формування якостей, необхідних у майбутній діяльності; підвищення ініціативи і творчості; формування психологічної готовності до професійної діяльності.</p> <p>Роль ціннісно-сислової сфери студента у процесі формування його професіоналізму. Елементи розвитку молодшої людини в закладі освіти як особистості і суб’єкта діяльності: розвиток інтелекту; розвиток емоційної сфери; розвиток стійкості до стресорів; розвиток упевненості у собі та прийняття себе; розвиток позитивного ставлення до світу та прийняття інших людей; розвиток самостійності; розвиток мотивації самоактуалізації.</p>	6
14	<p>ТЕМА 14. Педагогіка успіху як інтегральний особистісно-орієнтований підхід до формування успішності особистості.</p>	2

	<p>Концепції успішності: біологічна, релігійна, прагматична, буттєва. Поняттєво-термінологічний апарат педагогіки успіху. Проблема успішності навчання. Роль самосвідомості особистості для її успішності. Неуспішність як чинник, що деформує становлення особистості. Концепція «керованого розвитку створення успіху». Духовне здоров'я і емоційне благополуччя як необхідні умови успішності будь-якої діяльності.</p>	
15	<p>ТЕМА 15. Система управління сучасною школою.</p> <p>Принципи управління освітою: принцип науковості: врахування досягнень педагогіки, психології та інших наук; принцип демократизації: розвиток колегіальності в роботі, підзвітність керівництва колективові; принцип участі громадськості в управлінні школою: комісії, батьківські комітети; принцип гуманізації: повага і шанобливе ставлення до членів колективу, турбота про них, створення сприятливих для роботи умов; принцип компетентності: знання педагогами своєї справи; принцип оптимізації: вибір найкращих форм навчання та виховання; принцип урахування індивідуальних особливостей людей.</p> <p>Структура освіти: дошкільна освіта; загальна середня освіта; позашкільна освіта; професійно-технічна освіта; вища освіта; післядипломна освіта; аспірантура; докторантура; самоосвіта.</p> <p>Органи управління освітою та їх функції. Планування роботи закладу освіти.</p>	2
16	<p>ТЕМА 16. Методична робота у школі.</p> <p>Поняття про методичну роботу. Завдання та зміст методичної роботи: створення умов для найбільш повного розкриття здібностей, талантів кожного;- заохочення навичок дослідницької роботи; розвиток ініціативи та творчого пошуку; використання перспективного педагогічного досвіду.</p> <p>Форми методичної роботи з учителями: індивідуальна, колективна і групова. Нетрадиційні форми методичної роботи: педагогічні ігри (дидактичні, виховні, ділові, рольові); моделювання педагогічних ситуацій; олімпіади методичних інноваційних розробок уроків, виховних заходів, методичні «мости», літературні ярмарки педагогічних підручників, методичних рекомендацій, аукціон методичних розробок; конкурсні виставки методичних розробок (уроків, виховних заходів).</p> <p>Організація методичної роботи з учителями. Безперервне підвищення кваліфікації педагогічних кадрів.</p>	2
Усього годин:		32

3.2. Практичні заняття

№	Тема заняття	ДФН
1	2	3
	Модуль 1. Загальні основи педагогіки. Дидактика.	16
1	Педагогіка як наука.	2
2	Методологія і методи педагогіки.	2
3	Педагог: професійна діяльність і особистість.	2
4	Основні шляхи формування педагогічної майстерності.	2
5	Дидактика як теорія освіти і навчання.	2
6	Процес навчання.	2
7	Допоміжні та нетрадиційні форми організації навчання.	2
8	Мотивація навчання і цілепокладання особистості.	2
	Модуль 2. Теорія виховання. Управління педагогічними системами.	16
9	Зміст і процес виховання.	2
10	Форми і методи виховання.	2
11	Технології виховання. Діагностика вихованості.	2
12	Розвиток і формування особистості.	2
13	Розвиток особистості у процесі професійного навчання.	2
14	Педагогіка успіху як інтегральний особистісно-орієнтований підхід до формування успішності особистості.	2
15	Система управління сучасною школою.	2
16	Методична робота у школі.	2
Усього годин:		32

3.3. Самостійна робота

№	Найменування робіт	ДФН
1	2	3

1	Підготовка до практичних занять та опрацювання лекційного матеріалу	10
2	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекційні заняття:	
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. 2. Методи контролю і самоконтролю у навчанні. 3. Педагогічні конфлікти: види, причини виникнення, способи усунення. 4. Педагогічна техніка. Управління педагогом своїм внутрішнім станом. 5. Суть процесу навчання. Процес навчання як система. 6. Взаємозв'язок навчання, розвитку і виховання. 7. Дидактичні особливості проведення нестандартних уроків. 8. Мотивація і цілепокладання студентів.. 9. Процес виховання. 10. Класифікація форм виховної роботи. 11. Діагностика і вимірювання вихованості. 12. Критерії, рівні та показники вихованості. 13. Мета, зміст та форми методичної роботи в школі. 14. Підвищення кваліфікації та атестація педагогів. 15. Організація методичної роботи на діагностичній основі. 	6
4	Підготовка та складання тестових модульних контролів, контрольних робіт, рефератів, есе, тестування.	10
Усього годин:		26

4. Критерії оцінювання результатів навчання студентів Форма підсумкового контролю – залік

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота				
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота	Самостійна робота	Теоретичний курс (тестування)	Практична робота	Самостійна робота		
20	13	4	20	14	4	25	100
Лекції	Вид робіт	Бал	Лекції	Вид робіт	Бал	за кожних три	

Лекція №1	Практичне заняття №1	2		Лекція №9	Практичне заняття №9	2		бали семестрової оцінки студент отримує 1 бал підсумкової семестрової оцінки автоматично
Лекція №2	Практичне заняття №2	2		Лекція №10	Практичне заняття №10	2		
Лекція №3	Практичне заняття №3	2		Лекція №11	Практичне заняття №11	2		
Лекція №4	Практичне заняття №4	2		Лекція №12	Практичне заняття №12	2		
Лекція №5	Практичне заняття №5	2		Лекція №13	Практичне заняття №13	2		
Лекція №6	Практичне заняття №6	1		Лекція №14	Практичне заняття №14	2		
Лекція №7	Практичне заняття №7	1		Лекція №15	Практичне заняття №15	1		
Лекція №8	Практичне заняття №8	1		Лекція №16	Практичне заняття №16	1		

5. Навчально-методичне забезпечення

Дистанційний курс Педагогіка (ID 6749) <https://dl.tntu.edu.ua/index.php>

6. Рекомендована література

Базова

1. Анєнкова І. П. Педагогіка : навч. посіб. Львів : Новий Світ, 2024. 567 с.
2. Кавецький В.Є. Використання інноваційних технологій в післядипломній освіті та освіті дорослих. *Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти*: монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. С. 109-131.
3. Кавецький В. Є. Профорієнтаційний тренінг у системі підготовки учнів ЗЗСО до професійного самовизначення. *Проблеми гуманітарних наук. Психологія* / ред. кол. Надія Скотна (головний редактор), Роман Хавула (редактор серії) та ін. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2025. Вип. 55. С.78-85.
4. Кавецький В.Є. Психологічна самопідтримка педагога в умовах війни. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних*

викликів: теорія і практика : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 16 – 18 березня 2023 р.) / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. С.1075-1078.

5. Кавецький В.Є. Формування готовності педагогів до психолого-соціальної самопідтримки та підтримки учасників освітнього процесу в кризових ситуаціях. *Організація безпечного освітнього середовища – виклик сучасності: перспективи та рішення (м. Тернопіль, Україна, 03 березня 2023 року). Науковий, методичний, інформаційний збірник Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти / Редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук. Тернопіль: ТОКІППО, 2023. С. 163-169.*

6. Княжева І. А. Педагогіка : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 110 с.

7. Козловський Ю. М., Дольнікова Л. В. Педагогіка : навч. посіб. / Ю. М. Козловський, Л. В. Дольнікова. Львів : Львівська політехніка, 2025. 480 с.

8. Лисогор Л., Берендєєв С., Косенчук Ю. Сучасні підходи і технології Нової Української школи: компетентнісно орієнтовані завдання як засіб формування ключових компетентностей. Вип. 2: Навчально-методичний посібник, Київ, 2023. 145 с.

9. Петренко І. І. Педагогіка : навч. посіб. Київ : Видавництво «Освіта», 2025. 350 с.

10. Поясок Т. Б., Беспарточна О. І. Педагогіка : навч. посіб. Кременчук : НОВАБУК, 2024. 208 с.

11. Пригодій Т. М. Формування ключових компетентностей здобувачів освіти на основі впровадження педагогіки партнерства, *методичні рекомендації*, ЧОППО імені К. Д. Ушинського, 2023. - 47 с.

12. Психолого-педагогічний супровід професійного зростання вчителя в контексті реалізації Концепції «Нова українська школа» : методичний посібник - 2-е вид., доповн. / укладачі: В.Є. Кавецький, А. В. Вихрущ, О. Я.

Жизномірська, Р. Я. Яковишин, В. І. Сіткар, О. І. Пуйо, С. Б. Гах . Тернопіль: СМП «Тайп». 2019. 179 с.

13. Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Україна, 10-11 жовтня 2024 року) / Редколегія: О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, В.Є. Кавецький, О.Я. Жизномірська, М.М. Корман, Т. В. Магера, Г.І. Герасимчук, Н.Б. Стрийвус. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В. 2024. 370.с.

14. Сущенко Л. О., Сапицька О. І. Пошуково-орієнтоване середовище як основа формування дослідницької компетентності здобувачів освіти. Педагогічні науки : теорія та практика. 2024. № 3. С. 7-13

15. Цюняк О. П., Довбенко С. Ю. Педагогічна інноватика : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2019. 190 с.

16. Чернякова Ж. Ю. Загальна педагогіка: метод. рек. / Ж. Ю. Чернякова. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2025. 132 с.

Додаткова

1. Батюк Л. В. Вища освіта США: історико-ретроспективний аналіз, тенденції та статистика. *Педагогічні науки : теорія та практика*. 2025. №3. С. 9-26.

1. Виховні засади утвердження української національної ідентичності. Методичний посібник / [Журба К. О., Бех І. Д., Канішевська Л. В., Корнієнко А. В., Малиношевський Р. В., Рейпольська О. Д.]. ІваноФранківськ: НАІР, 2024. 124 с.

2. Кавецький В.Є. Життестійкість особистості педагога в умовах нових суспільних викликів. *Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Тернопіль, 11 травня 2023 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2023. С. 267-272.

3. Кавецький В. Є. Особливості підготовки педагогів до реалізації завдань інклюзивної освіти в умовах нових суспільних викликів *Освітній процес сьогодення: досягнення, виклики, перспективи : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю* (м.

Тернопіль, 25 квітня 2025 року) / Редколегія: О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Когут, О. Я. Колодійчук, Г. Р. Корицька, О. Р. Олексюк, Ю. М. Починок, В. Я. Гайда, І. І. Подлесна. Тернопіль, 2025. С. 19-22.

4. Кавецький В. Є., Жизномірська О.Я., Корман М.М. Професійно значущі якості педагога Нової української школи як умова реалізації принципів педагогіки партнерства. Партнерство в парадигмі Нової української школи: виклики часу: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (онлайн), 19 травня 2025 р. / КЗ «Житомирський ОІППО» ЖОР; КВНЗ «Харків. акад. неперервної освіти» ; Тернопільський ОКІППО та ін. Житомир: КЗ «Житомирський ОІППО» ЖОР, 2025. С. 140-143.

5. Петренко І. І. Інноваційні технології в освіті. *Сайт педагогічної освіти*. URL: <https://example.edu.ua> (дата звернення: 15.06.2025).

6. Пометун О. Навчання історії й громадянської освіти як чинник формування національної й громадянської ідентичності учнів в умовах війни та повоєнного розвитку України. 2023. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/661/692> (дата звернення: 15.06.2025).

7. Сидоренко П. О. Формування професійних компетентностей сучасного вчителя. *Педагогічні науки*. 2025. № 2. С. 45–53.

8. Сусьєнко Л. О., Сапицька О. І. Пошуково-орієнтоване середовище як основа формування дослідницької компетентності здобувачів освіти. *Педагогічні науки: теорія та практика*. 2024. № 3. С. 7-13.

Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу в А-Tutor, ID: Дистанційний курс Педагогіка (ID 6749) <https://dl.tntu.edu.ua/index.php>

2. Недоліки та переваги навчання у рамках онлайн формату дистанційної освіти у вищій школі: аналіз педагогічного досвіду. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/bda4b78b-3195-4d0f-8803-eefcc3ddcc17/content>

3. Empathic Listening URL: <https://www.family-institute.org/behavioral-health-resources/talking-kids-youlove/empathic-listening>

4. Valuing their words URL: <https://www.family-institute.org/behavioral-health->

[resources/talking-kids-youlove/valuing-their-words](https://www.family-institute.org/behavioral-health-resources/talking-kids-youlove/valuing-their-words)

5. Building confidence URL: <https://www.family-institute.org/behavioral-health-resources/talking-kids-youlove/building-confidence>

6. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Вернадського URL: <http://www.nbu.gov.ua>

7. Офіційний сайт Електронної бібліотеки URL: <http://www.lib.com.ua>

8. Безкоштовні електронні підручники онлайн URL: <https://stud.com.ua/46363/pedagogika/>

9. Пошукова система Google Scholar URL: <http://scholar.google.com/>

10. Пошукова система Base URL: <https://www.base-search.net/>

11. Система пошуку наукової інформації у відкритих архівах України (SSM) URL: <https://oai.org.ua/>